

25

MAY ■ SAT

Week - 21 ■ (146-220)

May 2024

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କାଳ ଦୃଷ୍ଟି - କି. ଭାର୍ତ ଦିନ ହେଉ ଯାଉଛି ।
 ତାହା କ'ଣ ଏବଂ 'ଆ' ହେଲା ଯାହା ଦେଖାଯାଉଛି
 ଦୃଷ୍ଟି ଆଲୋଚନା ପ୍ରାଣିମ ।
 ପ୍ରାଣିମ ହେଲା ଦେଖାଯାଉଛି ପ୍ରାଣିତ ହେଉଛି
 ଧାର୍ମିକ ସାଧନା । ଏହି କାଳର ଶରଣ ଏବଂ
 ଅନ୍ତର ଦେଖାଯାଉଛି ଦୃଷ୍ଟି ଆଲୋଚନା କର ।
 [Internet ଡାକ] ।

—X—

6th Semester - 2023

Date - 22/06/2024

Sanskrit (H), SANS-H-CC-T-13

Boalia

1. (କ) ଆଧିକାରକର କା ସୂଚନା? କାନି
 ତାହା ଆଧିକାରକର ନାମ?

Ans:- ଦାର୍ଶନିକର ନାମ ଆଧିକାରକ: ପାରିବାରିକ:
 ଯେ ଦାର୍ଶନିକର ନାମ: ଦେଖାଯାଉଛି ଆଲୋଚନା
 ଦିଶାଯାଉଛି ତେ ଆଧିକାରକ:

ଆଧିକାରକର ନାମ ସହ । ଯଥା - ଆଲୋଚନା,
 ଯୋଗ, ନାମ, ଦେଖାଯାଉଛି, ପୂର୍ବସୂଚନା
 ଦେଖାଯାଉଛି ତେ ।

(ଖ) ବହୁବାଦର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ: କ? ଆଧିକାରକ: କ
 ସୂଚନା?

SUN 26

Ans:- ମନୋବିଶ୍ୱାସର ବହୁ ଏବଂ ବହୁବାଦର
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତ: । ଅନାଦି ସମୟର ନାମ ଆଧିକାରକ:
 ସମୟର ସମୟ: ନାମର ନାମ ସହ ଏବଂ ବହୁବାଦର
 ଆଲୋଚନା ଦେଖାଯାଉଛି ।

ଆଲୋଚନା ଦେଖାଯାଉଛି ଆଧିକାରକ: ସୂଚନା:
 ଆଲୋଚନା ଦେଖାଯାଉଛି ଆଧିକାରକ: ସୂଚନା: ।

There is nothing stronger in the world than gentleness. - Han Suyin.

Notes

Appointment

Meeting

2024

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

(જા) હાર્તીયદર્શને કે જાડ એકાગ્રવાદિનઃ? કે ટ
- ચિરંતવાદિનઃ?

Ans:- હાર્તીયદર્શને ઓદતવેદાન્તિનઃ વિભિજ્ઞેદિત -
- વેદાન્તિનઃ ટ એકાગ્રવાદિનઃ ।
- શક્તિવાદમાનુઆન્તિનઃ ઓદતવેદાન્તિનઃ
- ચિરંતવાદિનઃ ।

(ઘ) ઓદતવાદઃ કે પ્રીકુર્વતિ? ઓદતજાકર્યા કોર્થઃ?

Ans:- શક્તિવાદમાનુઆન્તિનઃ ઓદતવેદાન્તિનઃ
ઓદતવાદઃ પ્રીકુર્વતિ ।

ઓદતજાકર્યા કોર્થઃ દેવતજાકર્યા અર્થઃ । એક
વિશ્વ આનંદ કિમપિ પારમાર્થિકત્વા ન વિદ્યતે
- એતિ ઓદતજાકર્યા કોર્થઃ ।

(ઙ) દેશાગ્રવાદશ્ચ-શક્ય કોર્થઃ? હાર્તીયદર્શને કે
જાડ દેશાગ્રવાદિનઃ?

Ans:- ટેતન્યુચિજ્ઞઃ દેશઃ એ આત્મા - એતિ મજ્ઞઃ
દેશાગ્રવાદશ્ચ દેશાગ્રવાદજાકર્યા કોર્થઃ ।
હાર્તીયદર્શને દાર્શનિકઅગ્રવાદઃ દેશાગ્રવાદી ।

(ચ) હાર્તીયદર્શને અડકાર્યાવાદઃ કે પ્રીકુર્વતિ?

Ans:- હાર્તીયદર્શને આંધ્યામાનદાશનિકાઃ તથા
અડકાર્યાવાદ ઓદતવેદાન્તિનઃ અડકાર્યાવાદઃ
પ્રીકુર્વતિ ।

(છ) હાર્તીયદર્શનશાસ્ત્રે નાસ્તિકજાકર્યા કોર્થઃ?
એકગ્રાન્તિકદર્શનશાસ્ત્ર નામ દેશાગ્રવાદઃ એવં દેશઃ
અપ્રીકુર્વતઃ ।

Ans:- હાર્તીયદર્શનશાસ્ત્રે નાસ્તિકજાકર્યા અર્થઃ

Happiness is not something you postpone for the future; it is something you design for the present. - Jim Rohn

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

(বদ্য) আমায় অস্বাস্থ্য ইতি।
 অস্বাস্থ্যে সাংখ্যাদানতিকাঃ দৃশ্যঃ ন
 প্রীত্বতি। সীমাঃ সকাঃ অপি ন প্রীত্বতি।

(ক) তর্কসংগ্রহাদিমা দ্রব্যস্য লক্ষণং লেখনীম্।
 দ্রব্যং কতিরিমং?

Ans:- তর্কসংগ্রহাদিমা দ্রব্যস্য লক্ষণং যথা -
 দ্রব্যব্রজাতিমত্বং গুণবত্বং বা দ্রব্যসামান্যলক্ষণম্
 ইতি। অত্র গুণবত্বং নাম গুণসামান্যলক্ষণম্।
 অত্র ব্রজাতিমত্বম্ ইতি।

দ্রব্যং নব। যথা - পৃথিবী, জল, তেজঃ, বায়ুঃ,
 আকাশম্, কালঃ, দিক্, আত্মা, মনোভূতি।

(খ) বিশেষঃ কুত্র বর্ততে? কনি ভাবঃ নিগূঢ়ব্যানি?

Ans:- বিশেষঃ নিগূঢ়ব্যানি বর্ততে। নিগূঢ়ব্যানি
 যথা - পৃথিব্যাদিভূত্বং বা পরমাণবঃ আকাশাদি-
 -লক্ষণঃ চ নিগূঢ়ব্যানি। পৃথিব্যাদিঃ যথা
 পৃথিবী, জল, তেজঃ, বায়ুঃ চ। আকাশাদি
 যথা - আকাশঃ, কালঃ, দিক্, আত্মা,
 মনোভূতি। এতেষু বিশেষবাদার্থঃ বর্ততে।

(গ) আকাশস্য লক্ষণং কিম্? শরীরাত্তঃ -
 অঙ্গারীম্বরায়ুঃ তেন নম্মা অতিস্থিতঃ ভবতি?

Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30

Ans:- 'शब्दगुणकमाकाशम्' इति च आकाशस्य लक्षणम् ।

शरीरातुः सञ्चारिण्यस्य आननात्मा अविहितः चेति ।

(६) अकारः कतिविधः? आगदेवस्य प्रकृपं कथयिष्ये ।

Ans:- अकारश्चतुर्विधः यथा - आगदेवः, अक्षः, आदेवः, अनुवादेवः, अन्यान्यादेवश्चेति ।

'अनादिः आतुः आगदेवः' इति आगदेवलक्षणम् । मयादेवस्य आदिर्नास्ति, परंतु यः अनुविशिष्टः स आगदेवः । यथा - उत्पत्तेः पूर्वं यदेदि-कारस्य यः अकारः सः आगदेवः ।

(७) श्रुतेः लक्षणं ज्ञेयम् । बुद्धिः कुत्र वर्तते?

Ans:- 'संस्कारमात्रजन्यं ज्ञानं श्रुतिः' इति श्रुतेः लक्षणम् । बुद्धिः आत्मानि वर्तते आत्मगुणज्ञात्वा ।

(८) कर्म कतिविधम्? कानि च तानि?

Ans:- कर्म सप्तविधम् । तानि कर्मानि यथा - उत्प्रेक्षणम्, अवकेशनम्, अपकेशनम्, आकृषणम्, प्रसारणम्, समनं चेति ।

(९) करुणस्य लक्षणं किम्? उदाहरणत्वरूपं ज्ञेयम् ।

Ans:- असाधारणं करुणं करुणम् । यथा ब्रह्मदेवने कृपाः असाधारणकरुणा करुणम् ।

The art of being wise is the art of knowing what to overlook. - William James

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

30

MAY • THU

Week - 22 (5-25)

(ન) 'ક' જણે નામનિકા: અતુલપ્રમાન-પ્રીકૃતિ? અતુલપ્રમાન નમન-તેનશ્ચયમ્ ।

Ans: - ટાર્કાકા:, હોદ્દાકા:, હેના:, નેયામિકા:, આ:શ્ચાર્યા:, પાતિન:, પૂર્વમીમાંસકા:, ઉત્તરમીમાંસકા: અર્થ એ અતુલપ્રમાન-પ્રીકૃતિ ।

ન્યાયોપાધિકરણતેન રેન્દ્રિયાર્થઅત્રિકર્ષણ-જ્ઞાન-અતુલપ્રમાન ।

(ત) રેવાલમશકમ્ લોકાર્થ: ? રેવાલમ: કઠિવિધિ: ?

Ans: - રેવાલમશકમ્ રેવિ રેવાલમ: દુષ્ટરેવાલ રેવાલમ: ।

અતુલપ્રમાન-તર્કનીતિકાયામ્-લેકમ - 'અનુમિતિપ્રતિવક્ત્ર-મથાર્થ-જ્ઞાન-વિમ્બમ્ રેવાલમશકમ્' રેવિ ।

રેવાલમ: નક્ષત્રવિધિ: । મથા- અનુમિતિદાર:, વિકલ્પ:, અપ્રતિપક્ષ:, અસિદ્ધ:, વાપ્રિત્ત્વ-રેવિ ।

(મ) અસિદ્ધરેવાલમમ્ નમનમુદાશ્ચર્યમ્ અદ્યે ।

Ans: - (મ) રેવાલમ: અપ્રમાન સિદ્ધ: અસિદ્ધ: વા-મ: અસિદ્ધરેવાલમ: । મ: વિવિધ: મથા- આશ્ચર્યમસિદ્ધ:, પ્રકાશસિદ્ધ: ગુણગ્રાહ્યસિદ્ધિ-અતુલવિદ્યાનુભવમ્

Our nature is the mind. And the mind is our nature. - Bodhidharma

2024

Notes

Appointment

Meeting

30	1	2	3	4	5	6	7	8
2	10	11	12	13	14	15	16	17
9	18	19	20	21	22	23	24	25
10	26	27	28	29	30	31	32	33

MAY ■ FRI
Week - 22 ■ (52-24)

31

অসিদ্ধ (ইহা হৈতে অসিদ্ধ) ।

অসিদ্ধ (ইহা হৈতে অসিদ্ধ) উদাহরণঃ যথা - 'গগনাব-
- বিন্দু' সুবৃদ্ধি অসিদ্ধি দ্বারা 'অসিদ্ধি' বিন্দু
অতঃ অসিদ্ধি বহুত্বঃ অসিদ্ধ (ইহা হৈতে অসিদ্ধ) ।

(দ) অসমবায়ুয় লক্ষণমাত্মকতম ।

Ans: - নিত্যসম্বন্ধঃ অসমবায়ুঃ । অসুতসিদ্ধবৃত্তিঃ ।

অতঃ অসমবায়ু অসিদ্ধি দ্বারা 'অসিদ্ধি' বিন্দু
অসিদ্ধি বহুত্বঃ । অসমবায়ু অসিদ্ধি দ্বারা 'অসিদ্ধি'
অসিদ্ধি বহুত্বঃ ইতি পদ অসিদ্ধি বহুত্বঃ ।

(ধ) শব্দসম্মানসাৎ প্রকরণে গদনীয়ম্ ।

Ans: - আশুবাচ্যঃ শব্দঃ । আশুবাচ্যে 'যথার্থবক্তা'
বাচ্যঃ ইতি পদসম্বন্ধঃ । অতঃ 'যথার্থবক্তা'
উচ্চারণিতঃ নিম্নিতঃ বা পদসম্বন্ধঃ শব্দসম্মানসাৎ ।

শব্দঃ পদম্ । অতঃ পদাৎ অসমবায়ু হোন্ধবা
ইতি শব্দসম্বন্ধেতঃ শক্তিঃ ।

—X—